

Woningcorporaties scoren slecht op verduurzaming

In 2020 moeten de huizen van alle woningcorporaties gemiddeld energielabel B hebben, een belofte van koepelorganisatie Aedes. Vooral in de Randstad liggen grote woningcorporaties meer dan tien jaar achter op de afgesproken verduurzaming van hun woningen, blijkt uit de Ranking die wij maakten.

Omdat corporaties hun doelen niet halen zijn huurders, maar ook Groningers en het milieu de dupe. Voor het warmstoken van slecht geïsoleerde huizen wordt de Groningse gasbel onnodig leeggepompt, met aardbevingen als gevolg. In dit rapport leggen we uit hoe we tot de Ranking zijn gekomen.

milieudefensie
anders kijken, anders kiezen

De Key	Rochdale	Vestia
DuWO	Servatius	Woonbron
HaagWonen	SSH	Ymere
Havensteder	Stadgenoot	
Mitros	Staedion	

Delta Wonen	Woonbedrijf SWS
Eigen Haard	Volkshuisvestiging Arnhem

De Alliantie	Habion	Portaal
Bo-ex	Lefier	Talis
GoedeStede	Nijestee	Woonstad

Verduurzamen op grote schaal

Klimaatverandering heeft dramatische gevolgen. Daarom moeten we de uitstoot van broeikasgassen snel terugbrengen. Nederland loopt helaas achter als het gaat om het besparen van energie en het overschakelen op duurzame energie. Ook in onze woningen wordt veel energie verspilt. Van het aardgas dat in Groningen wordt opgepompt wordt bijvoorbeeld de helft gebruikt voor het verwarmen van woningen en gebouwen, terwijl energiezuinige huizen nauwelijks verwarming nodig hebben. Woningcorporaties beheren ruim 2 miljoen van de 7 miljoen woningen in Nederland. Ze spelen een belangrijke rol in de energiebesparing, met name in het terugdringen van het gasverbruik in Nederland. Corporaties zijn bovendien professionele organisaties die projecten om woningen te verbeteren op grote schaal kunnen uitvoeren. Tenslotte is het van belang dat juist mensen met een laag inkomen, de doelgroep van de corporaties, een huis krijgen dat ook als energieprijzen gaan stijgen, voordelig is te verwarmen.

Label B in 2020

Aedes, de koepelorganisatie van alle Nederlandse woningcorporaties, beloofde in 2012 aan de minister van volkshuisvesting en de woonbond dat de huizen van corporaties in 2020 gemiddeld energielabel B hebben. Die doelstelling werd in 2013 nog eens herbevestigd en opgenomen in het energie-akkoord. De doelstelling is niet bindend voor corporaties, die niet individueel het akkoord hebben ondertekend, maar wel leidend.

Een echt duurzaam 'energie neutraal' of nul-op-de-meter huis heeft een A++ energielabel. Maar omdat de doelstelling voor 2020 voor de woningcorporaties is gezet op een energielabel van gemiddeld B, is onze ranking op het tijdig halen van dit tussendoel gebaseerd. Helaas blijkt dat veel corporaties dit doel niet gaan halen.

Ranking methode

Deze Ranking is gebaseerd op de volgende gegevens:

- Informatie op websites van corporaties;
- Informatieverzoeken per brief, e-mail en telefoon;
- Een beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob-verzoek)

Labelstappen

Om de voortgang in het verduurzamen van huizen in beeld te brengen wordt gebruik gemaakt van het begrip labelstap. Een huis dat wordt geïsoleerd en zo van een energielabel D naar energielabel B gaat telt als twee labelstappen. Per corporatie hebben we in beeld gebracht hoeveel labelstappen er in 2015 zijn gerealiseerd en wanneer de corporatie de mijlpaal van gemiddeld energielabel B niveau wil bereiken.

Helaas blijkt uit de beschikbare gegevens dat corporaties gemiddeld slechts 130 stappen per 1000 woningen hebben gezet in 2015. Dat is 1,3 stap per woning per 10 jaar. Aangezien veel corporaties in grote steden gemiddeld nog op energielabel D zitten betekent dit, dat deze corporaties decennia achter lopen op het halen van gemiddeld energielabel B in 2020.

Score: slecht (rood)

Corporaties scoren in onze Ranking 'slecht' als:

- Ze nauwelijks investeren in energiezuinige huizen;
- Er niet bekend is of ze de doelstelling gaan halen van gemiddeld energie-label B voor 2020.

Score: redelijk (geel)

Corporaties scoren in onze Ranking 'redelijk' als ze:

- Het gemiddelde van energielabel B met enige vertraging gaan halen, maar wel voor 2025;
- Of in 2015 gemiddeld meer dan 1 labelstap per 10 huizen realiseerden, dus in een redelijk tempo investeren in huizen energiezuinig maken.

Score: goed (groen)

Corporaties scoren in onze Ranking 'goed' als ze:

De landelijke doelstelling van gemiddeld energielabel B in 2020 gaan halen
Of in 2015 gemiddeld meer dan 2 labelstappen per 10 huizen realiseerden,
dus in behoorlijk tempo investeren in huizen energiezuinig maken.

Label B is overigens nog lang niet het niveau waar we naar toe moeten voor vrijwel energieneutrale huizen, dat is label A++.

Grote corporaties

In het onderzoek hebben we 25 grote corporaties betrokken, vanwege praktische redenen, maar ook omdat de grote corporaties qua aantallen huizen het meest kunnen bereiken.

Shaere Monitor

Aedes monitort jaarlijks de energiezuinigheid van corporatiewoningen met het Shaere-systeem. Hieruit zijn ook labelstappen af te leiden. Helaas publiceert Aedes alleen data voor alle corporaties (of subgroepen) samen. Gegevens voor afzonderlijke corporaties zijn niet via de Shaere Monitor beschikbaar. Zo blijft onduidelijk in hoeverre bepaalde grote corporaties achter lopen. Bovendien kunnen huurders en gemeenten de prestaties van hun corporatie niet goed vergelijken met die van anderen.

Opvallend is dat ook veel gemeenten geen idee hebben hoe corporaties in hun eigen regio presteren, blijkt uit een ons Wob-verzoek (verzoek tot openbaarmaking van bepaalde overheidsinformatie). En dat terwijl gemeenten volgens de woningwet wel de taak hebben om afspraken te maken met de corporaties over zaken als nieuwbouw, renovatie en verduurzaming.

Energiebesparing en duurzaamheid

Het beperken van het gebruik van fossiele energie (gas) is zeer urgent, er moet snel iets gebeuren aan de uitstoot van broeikasgassen en de aardbevingen in Groningen. In deze Ranking van woningcorporaties richt Milieudefensie zich daarom op dit thema. Duurzaam bouwen en wonen is natuurlijk meer dan energie besparen. Een gezond binnenklimaat, hergebruik van grondstoffen, en het gebruiken van verantwoord hout (FSC) zijn enkele voorbeelden van andere duurzaamheidsaspecten. Milieudefensie juicht het daarom toe dat Aedes werkt aan een brede duurzaamheidsinventarisatie die woningcorporaties kan informeren en stimuleren om meer te werken volgens duurzame principes.

Uitgebreide scores per woningcorporatie

De volgende woningcorporaties scoren slecht:

De Key (Amsterdam)

Geen gegevens verstrekt, geen ambitie om energielabel B te halen bekend.

DuWo (Studentenhuisvesting)

Ambitie onbekend, geen gegevens verstrekt.

HaagWonen (Den Haag)

Onduidelijk wanneer gemiddeld energielabel B gerealiseerd gaat worden. HaagWonen geeft aan dat de beperkte financiële middelen geen ruimte laten voor nieuwbouw waardoor het moeilijk is om grote stappen te maken, gegevens over 2015 volgen nog.

Havensteder (Rotterdam)

Ambitie onbekend, geen gegevens verstrekt.

Mitros (Utrecht)

Ambitie is energielabel B in 2028, geen gegevens over 2015 verstrekt.

Rochdale (Amsterdam)

Deze corporatie maakt niet duidelijk wanneer het niveau van gemiddeld energielabel B wordt gehaald, geen gegevens over 2015 verstrekt.

Servatius (Maastricht)

Ambitie is hopelijk energielabel B in 2027. Geen gegevens verstrekt.

SSH (Studentenhuisvesting)

Ambitie is gemiddeld energielabel C in 2025. Geen gegevens verstrekt.

Stadgenoot (Amsterdam)

Lable C in 2020, geen gegevens verstrekt.

Staedion (Den Haag)

Ambitie energielabel C in 2020, geen gegevens verstrekt.

Vestia (Rotterdam)

Ambitie onbekend, geen gegevens verstrekt.

Woonbron (Rotterdam)

Ambitie B na 2020, geschat aantal labelstappen rond de 40 per 1000 woningen.

Ymere (Amsterdam)

Ambitie onduidelijk (In 2020 minimaal 50% van de energielabels op het niveau A of B te hebben), 64 labelstappen per 1000 woningen gerealiseerd in 2015.

De volgende woningcorporaties scoren redelijk

Delta Wonen (Zwolle)

Ambitie is minstens energielabel B in 2024, geen gegevens over 2015 verstrekt.

Eigen Haard (Amsterdam)

Energielabel C in 2020, maar wel 126 labelstappen per 1000 woningen gerealiseerd in 2015.

Woonbedrijf SWS (Eindhoven)

Ambitie voor gemiddeld energielabel B onbekend. Woonbedrijf heeft een brede visie op duurzaamheid en richt zich daarom iets minder op labelstappen. In 2015 werden wel bijna honderd labelstappen per 1000 woningen gerealiseerd.

Volkshuisvesting Arnhem

Ambitie gemiddeld energielabel B in 2020 is onduidelijk. Volkshuisvesting realiseerde 141 labelstappen per 1000 woningen in 2015.

De volgende woningcorporaties scoren goed:

De Alliantie (Amersfoort, Amsterdam)

Ambitie is energielabel B in 2020, geen gegevens over labelstappen verstrekt.

Bo-Ex '91 (Utrecht)

Op schema voor energielabel B in 2020, geen gegevens over 2015 verstrekt.

Goede Stede (Almere)

Op schema voor energielabel B in 2018, 14 labelstappen per 1000 woningen gerealiseerd in 2015.

Habion (Zwolle)

Ambitie is gemiddeld energielabel B in 2020 of 2012. Habion realiseerde 304 labelstappen per 1000 woningen in 2015.

Lefier (Groningen)

Ambitie is gemiddeld energielabel B in 2020. Lefier realiseerde in 2015 slechts 22 labelstappen per 1000 woningen maar is wel actief bezig met nul op de meter projecten.

Nijestee (Groningen)

Ambitie is gemiddeld energielabel B in 2020. Nijestee realiseerde 44 labelstappen per 1000 woningen in 2015.

Portaal (Utrecht)

Op schema voor energielabel B in 2020, geen gegevens over 2015 verstrekt.

Talis (Nijmegen)

Ambitie is gemiddeld energielabel B in 2020, geen gegevens over 2015 verstrekt.

Woonstad (Rotterdam)

Ambitie B in 2025, 437 labelstappen per 1000 woningen.

Conclusie

Veel corporaties rapporteren niet of slecht over de verduurzaming van hun woningvoorraad. Energielabel B in 2020 is voor de meeste corporaties in met name Amsterdam, Rotterdam en Den Haag onhaalbaar door een combinatie van beperkte financiële middelen en een relatief oude of verouderde woningvoorraad.

Mei 2016

Auteur: Evert Hassink

Vormgeving: Ruparo

Milieudefensie

Postbus 19199, 1000 GD Amsterdam

020 6262 620

www.milieudefensie.nl

servicelijn@milieudefensie.nl